

Poznań, styczeń 2012

Bezpieczeństwo pracy związane z eksploatacją budynków podczas odśnieżania dachów.

Właściciel lub zarządca jest obowiązany:

- zapewnić bezpieczne użytkowanie obiektu w razie wystąpienia czynników zewnętrznych oddziałujących na obiekt, związanych z działaniem sił natury. Obowiązek ten jest zapewniony m.in. poprzez systematyczne odśnieżanie dachów, w sposób gwarantujący bezpieczeństwo konstrukcji obiektu budowlanego.
- poddawać okresowej kontroli obiekt budowlany w czasie jego użytkowania, w tym co najmniej dwa razy w roku, w terminie do 31 maja oraz do 30 listopada, w przypadku budynków o powierzchni zabudowy przekraczającej 2000 m² oraz innych obiektów budowlanych o powierzchni dachu przekraczającej 1000 m² oraz każdorazowej kontroli bezpiecznego użytkowania obiektu w przypadku wystąpienia czynników zewnętrznych oddziałujących na obiekt, związanych m.in. z działaniem sił natury, takich jak np. intensywne opady atmosferyczne (śnieg).
- prowadzić dla każdego budynku księżkę obiektu budowlanego, stanowiącą dokument przeznaczony do zapisów dotyczących przeprowadzonych badań i kontroli stanu technicznego, remontów i przebudowy w okresie użytkowania obiektu budowlanego.
- w czasie lub bezpośrednio po przeprowadzonej kontroli usunąć stwierdzone uszkodzenia oraz uzupełnić braki, które mogłyby spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi.

/Ustawa z 7 lipca 1994r. Prawo budowlane art. 60-64 i 70/

Do prac przy odśnieżaniu dachów mogą być dopuszczeni wyłącznie pracownicy:

- posiadający aktualne orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do pracy na określonym stanowisku (m.in. do pracy na wysokości),
- zapoznani z przepisami i zasadami bezpiecznego i higienicznego sposobu wykonywania tych prac. Pracodawca zapewnia szkolenie wstępne w dziedzinie bhp (instruktaż ogólny i stanowiskowy) oraz szkolenia okresowe,
- poinformowani o ryzyku zawodowym, które wiąże się z wykonywaną pracą oraz zasadach ochrony przed zagrożeniami,
- wyposażeni w odzież ochronną, chroniącą przed działaniem chłodu, antypoślizgowe obuwie robocze i środki ochrony przed upadkiem z wysokości oraz odpowiednie narzędzia np. łopaty do śniegu, skuwacze lodu.

/Kodeks pracy art. 226, 229, 237³ i 237⁹/

Środki chroniące przed upadkiem z wysokości:

Prace wykonywane przy odśnieżaniu, ze względu na to, że są wykonywane na wysokości powyżej 1 m nad poziomem ziemi, należą do prac szczególnie niebezpiecznych.

Pracodawca jest obowiązany zapewnić odpowiednie środki, których zadaniem jest ochrona pracowników przed upadkiem z wysokości, takie jak:

- balustrady składające się z poręczy ochronnych umieszczonych na wysokości co najmniej 1,1 m i krawężników o wysokości co najmniej 0,15 m. Pomiędzy poręczą i krawężnikiem powinna być umieszczona w połowie wysokości poprzeczka lub przestrzeń ta powinna być wypełniona w sposób uniemożliwiający wypadnięcie osób, środki ochrony indywidualnej spełniające wymagania dotyczące oceny zgodności oraz oznakowane znakiem CE (np. szelki bezpieczeństwa z linką bezpieczeństwa przymocowaną do stałych elementów konstrukcji, hełmy ochronne) w sytuacjach gdy

nie można uniknąć zagrożeń lub nie można ich wystarczająco ograniczyć za pomocą środków ochrony zbiorowej lub odpowiedniej organizacji pracy.

Środki ochrony indywidualnej

- pracodawca powinien określić sposoby i warunki stosowania środków ochrony indywidualnej, a w szczególności czas i przypadki, w których powinny być używane.
- powinny być stosowane zgodnie ze swoim przeznaczeniem oraz z instrukcją przekazaną przez pracodawcę.
- powinny być odpowiednie do istniejącego zagrożenia i nie powodować same z siebie zwiększonego zagrożenia, uwzględniać warunki istniejące w danym miejscu, wymagania ergonomii, stan zdrowia pracownika, a także być odpowiednio dostosowane do użytkownika – po wykonaniu niezbędnych regulacji.
- w razie potrzeby pracodawca powinien zorganizować pokazy używania tych środków. Długość linki bezpieczeństwa szelek bezpieczeństwa powinna być dostosowana do wysokości na jakiej są wykonywane prace.

Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy § 105-110 oraz załącznik nr 2/

Wyznaczenie strefy niebezpiecznej

Przy odśnieżaniu dachów występuje zagrożenie spadania z wysokości zwałów śnieżnych, w tym zlodowaciałego śniegu oraz sopli lodu. W związku z tym należy odpowiednio wyznaczyć i ogrodzić strefę niebezpieczną. Strefa niebezpieczna w swym najmniejszym wymiarze liniowym liczoną od płaszczyzny obiektu budowlanego, nie może wynosić mniej niż 1/10 wysokości, z której mogą spadać przedmioty, lecz nie mniej niż 6 m. W zwartej zabudowie miejskiej strefa niebezpieczna może być zmniejszona pod warunkiem zastosowania innych rozwiązań technicznych lub organizacyjnych, zabezpieczających przed spadaniem przedmiotów. Może to być spełnione poprzez zapewnienie stałego dozoru innych pracowników, znajdujących się poza strefą niebezpieczną, którzy ostrzegają o istniejącym zagrożeniu.

/Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych § 21/

Napoje profilaktyczne i posiłki

- pracodawca zapewnia posiłki profilaktyczne pracownikom wykonującym prace związane z wysiłkiem fizycznym, powodującym w ciągu zmiany roboczej efektywny wydatek energetyczny organizmu powyżej 1500 kcal (6280 kJ) u mężczyzn i powyżej 1000 kcal wykonywane na otwartej przestrzeni w okresie zimowym. Za okres zimowy uważa się okres od dnia 1 listopada do dnia 31 marca.
- pracodawca zapewnia gorące napoje profilaktyczne pracownikom zatrudnionym przy pracach na otwartej przestrzeni przy temperaturze otoczenia poniżej 10°C.

/Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie profilaktycznych posiłków i napojów § 3 i 4/

Pracodawcy oraz przedsiębiorcy nie będący pracodawcami

- organizujący pracę wykonywaną przez osoby fizyczne (na innej podstawie niż stosunek pracy lub prowadzącej na własny rachunek działalność gospodarczą) są obowiązani zapewnić bezpieczne warunki wykonywania prac przy odśnieżaniu dachów.

/Kodeks pracy art. 304/